

Dreigingsbeeld Statelijke Actoren 2

AIVD MIVD NCTV

Statelijke actoren bedreigen in toenemende mate en op verschillende manieren de nationale veiligheidsbelangen. Op welke wijze dat gebeurt of kan gebeuren, is te lezen in het tweede Dreigingsbeeld Statelijke Actoren.

Wat zijn de belangrijkste bevindingen?

De territoriale veiligheid van de EU, de NAVO en Nederland staat verder onder druk.

Statelijke inmenging blijft de sociale en politieke stabiliteit in Nederland raken.

Nederland wordt steeds vaker geconfronteerd met dreigingen tegen de economische veiligheid.

De internationale rechtsorde staat in toenemende mate onder druk.

Wat bedreigt onze economische veiligheid?

Vitale processen zijn kwetsbaar voor statelijke activiteiten door:

- voorbereidingshandelingen voor sabotage;
- de gevolgen van sabotage elders in Europa;
- investeringen van buitenlandse partijen.

Toename risico op misbruik van strategische afhankelijkheden in relatie tot:

- energie
- kritieke grondstoffen
- technische standaarden

Weglekken en diefstal van kennis en technologie.

Nederland is een aantrekkelijk doelwit vanwege onze:

- dynamische en concurrerende kenniseconomie;
- hoogwaardige kennis in sectoren waarin Nederland vooroploopt.

Hoe bedreigen statelijke actoren de economische veiligheid?

- cyberaanvallen
- investeringen in bedrijven
- insiders (werknemers, studenten)
- (illegale) export van technologie
- inkoop- en aanbestedingstrajecten
- wet- en regelgeving

Met dit dreigingsbeeld willen de AIVD, MIVD en NCTV het bewustzijn over dreigingen vanuit statelijke actoren vergroten.

De onderlinge verwevenheid van die dreigingen, in combinatie met geopolitieke ontwikkelingen, maakt het belangrijker dan ooit om integraal de weerbaarheid van ons land te vergroten.

www.aivd.nl | www.defensie.nl | www.nctv.nl